מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את סיפור חודש כסלו וחג החנוכה
- להבין את משמעות נס פך השמן וסיפור המכבים
- להכיר מנהגי חנוכה בקהילות שונות

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – בכ"ה בכסלו
2. ג – שמונה ימים
3. ב – מתתיהו הכהן ובניו
4. ב – חנוכת המקדש
5. ג – שבעה
6. ב – סופגניות

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – כסלו הוא השלישי כשסופרים מתשרי
2. נכון – מופיע בספרי נחמיה וזכריה
3. לא נכון – הם מצאו אותו מוזנח וטיהרו אותו
4. נכון – ש מסמלת 'נס גדול היה שם'
5. לא נכון – בקהילה זו לא נהגו לחגוג חנוכה באתיופיה
6. נכון – זהו ביטוי בארמית שמשמעותו פרסום הנס

חלק ג' – השלמת מילים

1. חודש החלומות
2. מתתיהו
3. הנרות הללו
4. ספינג'
5. טבת
6. פ

חלק ד' – התאמה

- 1 – ג (חולם על סולם המגיע השמיימה)
- 2 – ד (חולם על אלומות, שמש וירח)
- 3 – ה (חולם על פרות ושיבולים)
- 4 – א (מלך שניסה לכפות על היהודים לוותר על דרכם)
- 5 – ב (זכר לסיפורה אוכלים מאכלי חלב)

חלק ה' – סדר נכון

1. היוונים שולטים בארץ ישראל וגוזרים גזרות על היהודים
2. מתתיהו ובניו מורדים ועומדים על דרכם
3. המכבים חוזרים לירושלים ומוצאים את המקדש מוזנח
4. מנקים ומטהרים את המקדש ובונים מזבח חדש
5. מוצאים פך שמן אחד שמספיק ליום בלבד
6. השמן דולק שמונה ימים במקום יום אחד

חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. תלמידים יסבירו שחלום הוא כמו אור פנימי שמראה כיוון, כמו נר שמראה את הצעד הבא, ושיוסף השתמש בחלומותיו לעזור לאחרים
2. תלמידים יכתבו פתק אישי המביע הכרת תודה למישהו קרוב להם

כרטיס יציאה – מה לחפש

- כ"ה בכסלו, כי אז טיהרו וחנכו את המקדש
- נמצא פך שמן ליום אחד אך הוא דלק שמונה ימים
- חנוכה פירושה חנוכת המקדש - ההתחלה מחדש

טיפים להפעלה:

- אפשר להקריא את הקטעים המנוקדים לילדים הצעירים יותר
- כדאי להביא סביבון אמיתי להדגמת המשחק והאותיות
- ניתן לשלב את פעילות כתיבת פתק התודה כחלק מטקס הכיתה

דף תרגול: סיפור החג וחודש כסלו

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה לומדים על חודש כסלו ועל חג החנוכה - הסיפור, הנס והמנהגים.

📖 מילון קטן:

כסלו	החודש העברי שבו חוגגים חנוכה
המכבים	משפחת מתתיהו שמרדה ביוונים
פך השמן	כד קטן של שמן שדלק שמונה ימים
פרסומי ניסא	פרסום הנס - להניח חנוכייה בחלון
סביבון	צעצוע מסתובב עם ארבע אותיות
חג הבנות	יום מיוחד לנשים בתוך ימי חנוכה
על הניסים	תפילת הודיה מיוחדת לחג

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה יום מתחילים להדליק נרות?

א) בא׳ בכסלו ב) בכ״ה בכסלו ג) בראש חודש טבת ד) בסוף טבת

2. כמה ימים נמשך הנס?

א) יום אחד ב) ארבעה ימים ג) שמונה ימים ד) שבעה ימים

3. מי התחיל את המרד?

א) דוד המלך ב) מתתיהו הכהן ובניו ג) שלמה המלך ד) שמשון

4. מה המשמעות של המילה חנוכה?

א) חג האור ב) חנוכת המקדש ג) חג השמן ד) חג הנצחון

5. כמה קנים היו במנורה המקורית?

א) שמונה ב) תשעה ג) שבעה ד) עשרה

6. מה אוכלים בחנוכה בישראל?

א) עוגות דבש ב) סופגניות ג) מצות ד) תפוחים בדבש

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כסלו הוא החודש הראשון בלוח העברי כשסופרים מתשרי	☐	☐
2	שם החודש כסלו מופיע כבר בתנ״ך	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
3	המכבים מצאו את המקדש נקי ומסודר כשחזרו אליו	☐	☐
4	בחוץ לארץ כתוב על הסביבון האות ש במקום פ	☐	☐
5	בקהילת ביתא ישראל נהגו לחגוג את חנוכה באופן מסורתי	☐	☐
6	פרסומי ניסא פירושו פרסום הנס	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. כסלו נקרא לעיתים _____ כי קוראים בו בתורה פרשות מלאות חלומות

2. יהודה המכבי _____ עמד בראש המרד נגד היוונים

3. בכל ערב של חנוכה נהוג לומר את הקטע _____

4. בקהילות צפון אפריקה מכינים מאפה מטוגן בשם _____

5. ראש חודש _____ חל תמיד בתוך ימי חנוכה

6. על ארבע פאות הסביבון בישראל כתובות האותיות נ ג ה _____

4 חלק ד׳ – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. יעקב	___	**א.** מלך שניסה לכפות על היהודים לוותר על דרכם
2. יוסף	___	**ב.** זכר לסיפורה אוכלים מאכלי חלב
3. פרעה	___	**ג.** חולם על סולם המגיע השמיימה
4. אנטיוכוס	___	**ד.** חולם על אלומות, שמש וירח
5. יהודית	___	**ה.** חולם על פרות ושיבולים

5 חלק ה׳ – סדר נכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מתתיהו ובניו מורדים ועומדים על דרכם
☐	היוונים שולטים בארץ ישראל וגוזרים גזרות על היהודים
☐	מוצאים פך שמן אחד שמספיק ליום בלבד
☐	המכבים חוזרים לירושלים ומוצאים את המקדש מוזנח
☐	השמן דולק שמונה ימים במקום יום אחד

☐	מנקים ומטהרים את המקדש ובונים מזבח חדש

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פיסקה קצרה: מה הקשר בין חלומות יוסף לבין רעיון האור של חנוכה?

2. חנוכה הוא גם חג של תודה. כתבו פתק תודה קצר למישהו שהאיר לכם השנה

כרטיס יציאה

מתי מתחילים להדליק נרות חנוכה ולמה?

מה קרה בנס פך השמן?

מה הקשר בין המילה חנוכה לסיפור החג?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀